C/2024/2214

19.3.2024.

Objava zahtjeva za registraciju naziva u skladu s člankom 50. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode

(C/2024/2214)

Ova je objava temelj za podnošenje prigovora na zahtjev u skladu s člankom 51. Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) u roku od tri mjeseca od objave.

JEDINSTVENI DOKUMENT

„Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater”

EU br.: PGI-CY-02862 – 26.8.2022

1. **Naziv ZOZP-a**

„Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater”

2. **Država članica ili treća zemlja**

Cipar

3. **Opis poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda**

3.1. *Vrsta proizvoda*

Razred 2.10. Eterična ulja

3.2. *Opis proizvoda na koji se odnosi naziv iz točke 1.*

Proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater” je aromatizirana voda (vodeni destilat). Dobiva se destilacijom cijelih cvjetova aromatične sorte ruže *Rosa damascena* u vodi za piće. Proizvod se dobiva isključivo od prve destilacije, bez razrjeđivanja vodom ili dodavanja aroma ili konzervansa. Proizvod se odlikuje posebno intenzivnom i svježom aromom koja podsjeća na aromu svježih ruža.

Fizikalna i organoleptička svojstva

Boja: bezbojna, prozirna

Konzistencija: tekuća

Aroma: svježe ruže

Okus: svježe ruže

Kemijska svojstva:

sadržaj eteričnog ulja od najmanje 150 mg/l (0,015 %)

3.3. *Hrana za životinje (samo za proizvode životinjskog podrijetla) i sirovine (samo za prerađene proizvode)*

Proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater” se proizvodi od cvjetova ruže *Rosa damascena* na poljoprivrednim gospodarstvima koja se nalaze na definiranom zemljopisnom području. Zemljopisno područje smješteno je u kotlini specifičnog klimatskog profila, koji karakteriziraju blage zime, svježa ljeta, slabi vjetrovi i relativno velika vlažnost. Ti uvjeti posebno pogoduju uzgoju ruže *Rosa damascena* i razvoju intenzivnih aroma potrebnih za proizvodnju proizvoda „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater” i dobivanje željenih svojstava. Uporaba sirovina s poljoprivrednih gospodarstava na definiranom zemljopisnom području

([1]) SL L 343, 14.12.2012., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj

podrazumijeva i kraću udaljenost za prijevoz, što pridonosi smanjenju vanjskih utjecaja na ruže, koje su dosta osjetljive. Na taj način čuvaju se intenzivne arome sirovine i prenose u konačni proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater".

3.4. *Posebni proizvodni postupci koji se moraju provesti na definiranom zemljopisnom području*

Postupci u proizvodnji aromatizirane vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" koji se moraju provesti na definiranom zemljopisnom području su sljedeći:

— berba ruža na poljoprivrednim gospodarstvima i njihov prijevoz do mjesta destilacije,

— zaprimanje ruža za neposrednu destilaciju ili privremeno skladištenje do destilacije,

— skladištenje vodenog destilata u spremnicima do punjenja u boce,

— higijenski postupci (filtriranje i/ili antimikrobno tretiranje).

3.5. *Posebna pravila za rezanje, ribanje, pakiranje itd. proizvoda na koji se odnosi registrirani naziv*

Punjenje u boce mora se odvijati na definiranom zemljopisnom području jer svaka razlika u temperaturi i/ili izloženosti svjetlosti može promijeniti kemijska svojstva proizvoda i dovesti do promjene arome. Punjenjem u boce na definiranom zemljopisnom području osigurava se i sljedivost proizvoda. Proizvod bi, radi sljedivosti, trebalo i označiti na definiranom području.

3.6. *Posebna pravila za označivanje proizvoda na koji se odnosi registrirani naziv*

Na oznaci mora jasno pisati „προϊόν παραγόμενο από την Τριανταφυλλιά „*Rosa damascena*" η οποία καλλιεργείται στην κοινότητα Αγρού" (proizvod dobiven od ruža *Rosa damima* uzgojenih u općini Agros).

4. **Sažeta definicija zemljopisnog područja**

Zemljopisno područje proizvodnje aromatizirane vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" nalazi se unutar administrativnih granica općine Agros u okrugu Limassol.

5. **Povezanost sa zemljopisnim područjem**

Proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" poznat je po intenzivnoj svježini arome, koja podsjeća na aromu svježih ruža. Posebna svojstva proizvoda djelomično su posljedica uporabe vrlo aromatičnih ruža sorte *Rosa damascena* koje se uzgajaju na definiranom zemljopisnom području. Drugi je čimbenik znanje i iskustvo proizvođača koji se primjenjuju od berbe pa sve do kraja postupka destilacije. To znanje i iskustvo razvijalo se tijekom vremena s ciljem očuvanja arome ruža u proizvodu. Navedena svojstva proizvoda pridonijela su njegovu ugledu jer je postao posebno popularan kod potrošača.

Intenzivna aroma sirovine, ruže *Rosa damascena*, proizlazi iz geofizičkih uvjeta definiranog zemljopisnog područja. Područje je smješteno na nadmorskoj visini od 1 000 m, u prirodnoj kotlini koja je položajem planinskog masiva Troodos zaštićena od sjevernih vjetrova. Ti uvjeti stvaraju mikroklimu pogodnu za uzgoj ruža *Rosa damascena*, koncentraciju eteričnih ulja i razvoj intenzivne arome ruža. *Rosa damascena* iz Agrosa spominje se u povijesnim tekstovima koji uključuju opise kao što su „zbog mirisnih ruža trepere nosnice" i „mirisne ruže koje se uzgajaju u Argosu".

Kako bi se očuvale intenzivne arome proizvoda „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater", proizvođači primjenjuju metode kojima nastoje maksimalno iskoristiti aromu ruža, od berbe do dostave na mjesto prerade te tijekom i nakon destilacije.

Kako bi se postigla najveća moguća koncentracija aroma, proizvođači beru ruže samo u ranim jutarnjim satima, dok su zahvaljujući vlažnosti još uvijek prisutne svježe arome. Ruže se zatim, prije 10 sati ujutro, prevoze izravno do mjesta prerade. Vrijeme između berbe i destilacije nastoji se što više skratiti kako bi se izbjegao gubitak aroma zbog oštećenja ili gubitka vlage. Vrijeme prijevoza je poprilično kratko zbog vrlo malih udaljenosti između poljoprivrednih gospodarstava i mjesta prerade (destilacije), pri čemu definirano zemljopisno područje obuhvaća samo 10 km^2. Osim toga, kao važna točka u postupku proizvodnje, destilacija se odvija odmah, ili najkasnije u roku od 24 sata od berbe. To pridonosi očuvanju željenih aromatskih svojstava ruža.

Znanje i iskustvo proizvođača pomažu i kod očuvanja aroma tijekom faze prerade. Eterično ulje ne odvaja se tijekom postupka destilacije, čime se čuvaju intenzivne arome prisutne u proizvodu. Kako bi očuvali arome, proizvođači su s vremenom odlučili prerađivati i stavljati na tržište aromatiziranu vodu „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" kao proizvod prve destilacije. Prije punjenja u boce skladišti se u hladnijem prostoru, bez znatnih temperaturnih varijacija, pod slojem destiliranog ulja ruže i bez daljnjeg razrjeđivanja vodom.

U Agrosu je proizvodnja aromatizirane vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" započela početkom 20. stoljeća, istodobno s uzgojem ruže *Rosa damascena*. U to se vrijeme jedan učitelj iz regije istaknuo kao pionir u uzgoju te mirisne ruže, a imao je i ideju za njezinu popularizaciju. Osnovao je „udruženje učenika za širenje sadnje ružinih grmova" i prvu destileriju za proizvodnju vodnog destilata. Otada općina Agros njeguje tu tradiciju. Od rane dobi mladi s tog područja od svojih roditelja uče kako uzgajati i brati ruže s glavnim ciljem proizvodnje aromatizirane vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater".

Stari, ali i noviji zapisi spominju posebno svojstvo proizvoda – njegovu intenzivnu aromu. U objavama iz prošlosti to je opisano na sljedeći način: „[...] svi koji žele pravu ružinu vodicu s opojnim mirisom moraju posjedovati poznatu ružinu vodicu iz Agrosa, koja je ostvarila veliki uspjeh na Cipru i koju cijene sve ugledne obitelji." Ili, drugi primjer: „[...] poznata ružina vodica iz Agrosa, koja je ostvarila veliki uspjeh na Cipru, proizvodi se pod stalnim nadzorom Poljoprivrednog udruženja Agros, čija oznaka kvalitete jamči da je riječ o najboljoj ružinoj vodici na Cipru. Svi koji je isprobaju prestaju koristiti druge ružine vodice".

Intenzivna aroma ruže *Rosa damascena* uzgojene u Agrosu te znanje i iskustvo razvijeno radi očuvanja aroma u proizvodu „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" pridonijeli su njegovu ugledu. Zbog toga postoji vrlo visoka koncentracija ruža sorte *Rosa damascena* unutar administrativnih granica općine Agros.

Proizvod se 2017. pojavio u publikaciji „Okus Cipra – τα καλύτερα παραδοσιακά προϊόντα από το νησί της Κύπρου" (najbolji tradicionalni proizvodi otoka Cipra). Na dodjelama nagrada „Cyprus Eating Awards" 2018. imenovan je „ciparskim proizvodom godine", uz posebno isticanje njegove arome (mirisa). Treba napomenuti i da je ciparsko tijelo za telekomunikacije 2014. izdalo telefonske kartice sa slikom tog tradicionalnog proizvoda. Podatke o proizvodu „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" možemo naći u knjigama, gastronomskim i turističkim vodičima o Agrosu, internetskim stranicama i kulinarskim emisijama kao što je, na primjer, Μαγειρική ΠΟΠ – 52. epizoda. Prehrambena poduzeća koriste iznimnu kvalitetu proizvoda „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" za promidžbu svojih proizvoda koji se proizvode od njega, kao što su ružin sladoled i sirup. Općini Agros je 2008. dodijeljena titula „europske destinacije izvrsnosti" u kategoriji nematerijalne baštine, a tom se prigodom, kako navodi relevantna internetska stranica, spomenulo i „slavno" umijeće proizvodnje tog proizvoda. Osim toga, proizvod uživa i veliku zastupljenost na godišnjem festivalu ruže, koji se od 2006. održava u općini Agros te je i velika turistička atrakcija. „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater" također je među proizvodima obuhvaćenima oznakama kvalitete „Cyprus breakfast" i „Taste Cyprus Delightful Journeys".

Povezanost između Agrosa i proizvoda dobivenih od sorte *Rosa damascena*, koja uspijeva u toj regiji, vidljiva je i u društvenom životu općine. Ljudski faktor izravno je povezan s uzgojem ruža za proizvodnju „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater"; danas kao i u prošlosti, rano ujutro prije odlaska u školu, djeca s roditeljima odlaze u berbu ruža. Nakon završetka ručne berbe ruže se dostavljaju na mjesto prerade, a djeca idu u školu. Za stanovnike Agrosa berba ruža obiteljska je aktivnost kojom se poštuju prethodno navedene prakse. Proizvođači još i danas strogo primjenjuju te prakse kako bi očuvali aromu i prenijeli je u proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater". Istodobno čuvaju kvalitetu proizvoda, koji je poznat po aromi i mirisu, kao i njegovoj povezanosti s općinom Agros.

Upućivanje na objavu specifikacije

http://www.moa.gov.cy/moa/da/da.nsf/All/82B33F7D83ABF5A8C225879C00346BA5?OpenDocument